

Nr 48

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av överenskommelse med Amerikas förenta stater rörande ömsesidiga tullmedgivanden, m. m., jämte väckt motion om tullfrihet för juteväv.

I en den 16 mars 1962 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 137, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);

dels godkänna överenskommelsen mellan Sverige och Amerikas förenta stater den 5 mars 1962 rörande ömsesidiga tullmedgivanden;

dels besluta, att Kungl. Maj:t, vad angår enligt förenämnda förslag på grund av överenskommelsen med Förenta staterna sänkta tullar, skall äga att, därest omständigheterna det påkallar och bestämmelserna i berörda överenskommelser det medger, helt eller delvis återställa tullen till nuvarande höjd, i den mån icke andra avtal lägger hinder i vägen därför;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga sådana ändringar i regleringsförfattningarna på jordbrukets område, vilka föranledes av ändringarna i tulltaxan.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en vid allmänna tullförhandlingar inom GATT-organisationens ram träffad överenskommelse med Förenta staterna om vissa ömsesidiga tullmedgivanden. För Sveriges del har koncessioner lämnats i form av tullsänkning för sex varuslag (konserver av ananas, aprikoser och liknande frukter, vissa osockrade safter av citrusfrukter respektive av köksväxter, vissa såser, gränsletruckar och gramfonautomater) och i form av bindning av nu utgående tull för sexton varuslag. Från amerikansk sida har i gengäld lämnats koncessioner för ett 30-tal varor, huvudsakligen i form av tullsänkningar. Samtidigt framlägges förslag till de ändringar i den svenska tulltaxan som överenskommelsen föranleder. Ändringarna avses träda i kraft å dag som Kungl. Maj:t bestämmer.

I övrigt förordas att vissa potatisprodukter befrias från tull och överföres till jordbruksregleringen samt att tullskyddet för makaroner och spagetti och liknande produkter samt s. k. kakmix förstärks så att gränsskyddets ti-

digare nettoeffekt återställes. Slutligen föreslås att tullen på svettremmar slopas. Nu nämnda ändringar avses träda i kraft den 1 juli 1962.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag

till

förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475)

Härigenom förordnas, att tulltaxan den 12 september 1958 skall i angivna delar erhålla ändrad lydelse på sätt framgår av härvid fogad bilaga.

Denna förordning träder i kraft, såvitt avser tulltaxenr 19.02, 19.03, 20.02 och 65.07, den 1 juli 1962 och i övrigt å dag som Konungen bestämmer.

Bilaga

Kap. 19. Varor av spannmål, mjöl eller stärkelse; bakverk

19.02	Näringsmedel (för barn, för dietiskt bruk eller för matlagingsändamål), beredda av mjöl, stärkelse eller maltextrakt, även med tillsats av kakao till mindre än 50 viktprocent:		
	A. produkter för beredning av bakverk	100 kg	80:—
	B. produkter av till nr 11.05 hänförligt mjöl av potatis	fri
	C. andra slag	20 %
19.03	Makaroner, spagetti och liknande produkter	100 kg	45:—

Kap. 20. Varor av köksväxter och frukter samt av andra växter och växtdelar

20.02	Köksväxter, beredda eller konserverade på annat sätt än genom inläggning i ättika eller ättiksyra:		
	C. potatisprodukter	fri
	D. andra slag	100 kg ¹	25:—
20.06	Frukter, beredda eller konserverade på annat sätt, med eller utan tillsats av socker eller alkohol:		
	A. ananas, aprikoser, persikor och blandade frukter (frukt-sallad), med undantag av pulp	100 kg ¹	25:—

¹ Tullen beräknas efter varans vikt inkl. sådant förefintligt emballage, med vilket varor av ifrågavarande slag pläga saluhållas i detaljhandeln.

	B. andra slag	100 kg ¹	30:—
20.07	Saft av frukter eller köksväxter, även med tillsats av socker men icke innehållande alkohol:		
	A. osockrad, på kärl vägande brutto:		
	2. 3 kg eller därunder:		
	a. av citrusfrukter	100 kg ¹	20:—
	b. av köksväxter	100 kg ¹	20:—
	c. annan	100 kg ¹	25:—

Kap. 21. Diverse näringsmedel

21.04	Såser och andra för smaksättning avsedda preparat:		
	B. andra slag		8 %

Kap. 65. Huvudbonader och delar därtill

65.07	Svettremmar, foder, skyddsöverdrag, stommar (även hopfällbara), mösskärmar och hakremmar till hattar eller andra huvudbonader:		
	A. svettremmar		fri
	B. andra slag		12 %

Kap. 87. Motorfordon, traktorer, cyklar och andra fordon

87.02	Bilar för person- eller godsbefordran:		
	A. gränsletruckar		10 %
	B. andra slag		15 %

Kap. 92. Musikinstrument; apparater för upptagning eller återgivning av ljud; delar och tillbehör till dylika instrument och apparater

92.11	Grammofoner, dikteringsapparater och andra apparater för upptagning eller återgivning av ljud, härunder inbegripet skivspelare, bandspelare o. d., med eller utan ljuddosa; apparater för upptagning eller återgivning på magnetisk väg av bilder och ljud för television:		
	A. grammofonautomater		5 %
	B. andra slag		10 %

¹ Se not s. 2.

Till behandling i detta sammanhang har utskottet jämväl upptagit den vid riksdagens början väckta, till bevillningsutskottet hänvisade motionen II: 272 av herr *Christenson* i Malmö, vari hemställts »att riksdagen — i syfte att underlätta införsel av råvaror från utvecklingsländerna — måtte besluta att säckar och påsar för förpackningar av jute eller av annat textilmaterial (statistiskt nummer 6203) och juteväv (statistiskt nummer 5710) måtte överföras till de tullfria varugrupperna».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

- I. Inledning, s. 5.
- II. Överenskommelsen med Amerikas förenta stater, s. 6—8.
- III. Framställningar rörande särskilda tullfrågor, s. 8—12.
- IV. Departementschefen, s. 12—14.

Av innehållet i *föreliggande motion* må här återges följande.

Underlaget för den år 1958 genomförda tulltaxan hade bl. a. tillkommit efter kontakter med de nordiska länderna. I ett flertal varugrupper blev de svenska och danska tulltaxorna olika utformade, bland annat i fråga om tullen på juteväv och säckar samt påsar av liknande material, där den svenska tullsatsen fastställdes till 11 procent, medan Danmark har denna råvaruprodukt tullfri.

Dessa olika tullsatser vållar komplikationer i Sverige. När det gäller import av bolsterplattor av kokos och sisal o. s. v., i vilket juteväv ingår, är dessa alster tullfria. Vid framställning av dessa varor får den svenske fabrikanterna betala 11 procent tull för juteväven. Vid export av stoppmöbler blir konkurrenskraften också i viss mån försvagad. Ur praktisk affärssynpunkt är det lämpligt att likartade tullar utformas på detta område.

Med hänsyn till att ifrågasatt produkter kommer från de s. k. utvecklingsländerna och vårt lands inställning till dessa länder bör, enligt motionärens mening, dylika protektionistiska åtgärder avlägsnas.

Utskottet

I förevarande proposition framlägges förslag till vissa ändringar i tulltaxan. Bl. a. föreslås en sänkning av tullen för sex olika varugrupper beträffande vilka importen i huvudsak kommer från Amerikas förenta stater. Vidare förordas en höjning av tullen på makaroner, spagetti och kakmix.

Förslaget innebär ytterligare att potatisprodukter, hänförliga till tulltaxe-nummer 19.02 och 20.02, överföres till jordbruksregleringen och belägges med införselavgift samt att tullen slopas på svettremmar.

Förslaget om sänkning av tullen för de sex varugrupperna (vissa frukt-konserver, osockrade safter och såser samt gränsletruckar och grammofon-automater) är föranlett av en den 5 mars 1962 träffad överenskommelse inom GATT mellan Sverige och Amerikas förenta stater om ömsesidiga tullmedgivanden. Förenta staterna har enligt överenskommelsen förbundit sig att sänka tullen beträffande ett trettiotal produkter. Överenskommelsen innebär dessutom att nuvarande tull bindes för Sverige beträffande 16 varuslag och för Amerikas förenta stater beträffande ett varuslag. Inkomstmässigt sett torde ett godkännande av förslaget för Sveriges del innebära en minskning av tullmedlen med ca 1 milj. kronor. Storleken av den tullåttnad, som belöper på de till Förenta staterna exporterade varorna synes med utgångspunkt från i propositionen lämnade uppgifter om utgående tullar, tullsänkningar och totalt exportvärde kunna uppskattas till åtminstone 2 milj. kronor. Den inom GATT tillämpade mest-gynnad-nationsprincipen torde dessutom — på grundval av de överenskommelser som sker mellan Förenta staterna och övriga länder — komma att medföra tullsänkningar beträffande ytterligare ett flertal produkter.

Såvitt utskottet kan finna innebär överenskommelsen väsentliga fördelar för svensk exportindustri samtidigt som de för Sveriges del föreslagna tullsänkningarna i viss omfattning berör produkter, vilka icke produceras i Sverige. På grund härav föreslår utskottet, att riksdagen godkänner överenskommelsen med Förenta staterna om ömsesidiga tullmedgivanden och antager de ändringar i tulltaxan, som föranledes av överenskommelsen.

Råvaror, som användes vid produktionen av makaroner, spagetti och kakmix resp. vissa potatisprodukter, faller inom jordbruksregleringen och belägges med införselavgift. De föreslagna ändringarna i tulltaxan är avsedda att kompensera livsmedelsindustrin för av jordbruksregleringen föranledd råvarufördyring. Med hänsyn till att makaroner, spagetti och kakmix inom de sex inte hänföres till jordbruksprodukter föreslås i propositionen höjd tull på dessa varor i stället för att produkterna överföres till jordbruksregleringen. Beträffande potatisprodukter av hithörande slag förordas däremot — såsom inledningsvis nämnts — ett slopande av den nuvarande tullen och att produkterna i stället belägges med införselavgift.

Utskottet finner icke anledning till erinringar häremot och förordar, att riksdagen antager de föreslagna ändringarna i tulltaxan och bemyndigar Kungl. Maj:t att vidtaga härav föranledda ändringar i regleringsförfattningarna på jordbrukets område.

I propositionen föreslås slutligen att tullen på svettremmar slopas. Med hänsyn till att ingen produktion förekommer inom landet av denna artikel och till den ringa tullminskning som blir följderna av åtgärden och vidare till att konkurrensläget — med hänsyn till förekommande import av färdiga

hattar — är hårt pressat för den svenska hattfabrikationen finner utskottet sig böra tillstyrka förevarande förslag.

Utskottet behandlar i detta sammanhang motionen II: 272 vari hemställas att tullen på juteväv och jutesäckar slopas. Som motiv för detta yrkande har i motionen anförts dels att dessa varor är tullfria när det gäller import till Danmark, dels att importen av vissa bolsterplattor med juteväv som stomme inte tullbelägges och dels att produkterna kommer från utvecklingsländer, vilkas export bör gynnas.

Utskottet får med anledning av förevarande motion framhålla att inom Sverige bedrivs en icke oväsentlig produktion av juteväv. Ett slopande av tullen på ifrågavarande produkter skulle starkt försämra konkurrensläget för denna industri. Dessutom skulle åtgärden med utgångspunkt från 1961 års import innebära en minskning av tullmedlen med inemot 1 milj. kronor. Vad beträffar den i motionen anförda synpunkten, att produkterna importerats från utvecklingsländer må nämnas, att av den totala tullbelagda importen år 1960 (6,8 milj. kronor) kom inemot 75 procent (drygt 5 milj. kronor) från europeiska länder, varav Västtyskland och Storbritannien svarade för 31 procent (2,1 milj. kronor) och Portugal för drygt 1 procent (0,08 milj. kronor). Mot bakgrunden härav kan det knappast anses troligt att en tullsänkning skulle komma utvecklingsländerna till godo. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen II: 272.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 137,

dels antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);

dels godkänna överenskommelsen mellan Sverige och Amerikas förenta stater den 5 mars 1962 rörande ömsesidiga tullmedgivanden;

dels besluta, att Kungl. Maj:t, vad angår enligt förenämnda förslag på grund av överenskommelsen med Förenta staterna sänkta tullar, skall äga att, därest omständigheterna det påkallar och bestämmelserna i berörda överenskommelser det medger, helt eller delvis återställa tullen till nuvarande höjd, i den mån icke andra avtal lägger hinder i vägen därför;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga sådana ändringar i regleringsförfattningarna på jordbrukets område, vilka föranledes av ändringarna i tulltaxan;

B) att motionen II: 272 av herr Christenson i Malmö om tullfrihet för juteväv icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 3 maj 1962

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Erik Jansson, Söderquist, fröken Ranmark, herrar Oscar Carlsson, Wärnberg, Lundström, Gösta Jacobsson och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Nilsson i Svalöv, Kärrlander, Engkvist*, Christenson i Malmö*, Magnusson i Borås, Andersson i Essvik*, Kristenson i Göteborg*, Fälldin och Enskog.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herr *Christenson* i Malmö.